

MINISTERSTVO
KULTURY

VISK a K21

Mgr. Michal Fojtík

Předpisy – subjekty, pravidla

Nařízení vlády 288/2002 Sb. pravidla poskytování dotací na podporu knihoven

§ 2

Dotaci lze poskytnout provozovateli knihovny zapsané do evidence knihoven

§ 5

- **(1)** Projekty posuzují odborné komise jako poradní orgány ustavené ministerstvem, které vždy hodnotí
 - **a)** kvalitu projektu, jeho společenskou potřebnost a předpokládaný přínos,
 - **b)** přiměřenost rozpočtovaných nákladů na jednotlivé činnosti,
 - **c)** odbornou úroveň a vybavenost knihovny,
 - **d)** výsledky realizace projektů provozovatele knihovny, pokud na ně byla poskytnuta dotace v předchozích letech.

a dále pro spolky a zájmová sdružení právnických osob podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, jejichž hlavním účelem je knihovnická a informační činnost či jejich podpora

Příkaz MK č. 8/2019, ve znění č. 21/2021

Podle tohoto příkazu se postupuje, pokud není zvláštními právními předpisy nebo usneseními vlády upravujícími poskytování dotací ministerstvem stanoveno jinak. Těmito zvláštními právními předpisy a usneseními vlády jsou zejména:

- zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí předpisy;

čl. V

- 1)Věcně příslušné útvary každoročně předloží do 30. 6. prostřednictvím příslušného náměstka pro řízení sekce ke schválení ministroví kultury návrh tematických okruhů a případně prioritních oblastí v rámci jednotlivých dotačních titulů, na které se zaměří poskytování dotací v následujícím roce.
- 6)Výzvu je možné vyhlásit jako víceletou, je-li to účelné či umožňuje-li to zvláštní právní předpis. Pravidla financování ze státního rozpočtu však musí být vždy stanovena na každý kalendářní rok samostatně v souladu s § 14 rozpočtových pravidel, zvláštními právními předpisy a usneseními vlády.

Předpisy témata

§ 15 Zák. 257/2001 Sb. (knihovní zákon)

+ Nařízení vlády 288/2002 Sb. pravidla poskytování dotací na podporu knihoven

a) projekty vědy a výzkumu

- řeší se jinak

b) zavádění nových technologií v oblasti zajištění veřejných knihovnických a informačních služeb

Cílem zavádění nových technologií v oblasti zajištění veřejných knihovnických a informačních služeb je především

- a) automatizace knihovnických a informačních procesů, při níž se respektují vyhlášené knihovnické a technické standardy doporučené Národní knihovnou České republiky jako centrem standardizačních činností,
- b) integrace informačních zdrojů a jejich kvalitativně nové zpřístupnění prostřednictvím centrálního portálu

c) podporu propojení knihoven v síti

Cílem podpory propojení knihoven v síti je především

- a) vytváření kooperačních systémů založených na informačních a komunikačních technologiích,
- b) zkvalitnění stávajícího připojení veřejných knihoven k internetu,
- c) rozšíření stávajícího počtu pracovních stanic pro uživatele.

d) zpracování informačních pramenů do elektronické podoby a jejich zpřístupnění

Cílem zpracování informačních pramenů do elektronické podoby a jejich zpřístupnění je především

- a) digitalizace knihovních fondů, při níž se dodržují příslušné standardy,
- b) reformátování dokumentů ohrožených degradací kyselého papíru, při němž se dodržují příslušné standardy,
- c) budování a rozvoj digitálních knihoven a archivů za účelem dlouhodobého zpřístupnění digitálních dat,
- d) zpřístupnění katalogů v elektronické podobě,
- e) sdílená katalogizace knihoven a kooperativní tvorba a využívání souboru národních autorit v rámci souborného katalogu

Předpisy II

e) doplnění knihovního fondu

Cílem doplnění knihovního fondu je především

- a) nákup tištěné neperiodické i periodické produkce odpovídající profilu knihovního fondu knihovny,
- b) nákup elektronických informačních zdrojů,
- c) nákup knihovního fondu v souvislosti s podporou rozvoje národnostních menšin.

f) ochranu knihovního fondu před nepříznivými vlivy prostředí

Cílem ochrany knihovního fondu před nepříznivými vlivy prostředí je především

- a) ochrana knihovních fondů s využitím nejnovějších restaurátorských metod a technologií v praxi,
- b) zamezování a odstraňování nežádoucích vlivů prostředí na knihovní fondy,
- c) odstraňování následků mimořádné události.

g) zpřístupnění knihovních fondů pro občany se zdravotním postižením

Cílem zpřístupnění knihovních fondů pro občany se zdravotním postižením je především

- a) nákup knihovních fondů pro nevidomé a slabozraké,
- b) nákup a instalace technických zařízení pro občany se zdravotním postižením umožňujících přístup do knihovny,
- c) nákup technických zařízení umožňujících zpřístupnění knihovních fondů a elektronických informačních zdrojů občanům se zdravotním postižením.

h) projekty v oblasti kulturní, výchovné a vzdělávací činnosti

Cílem projektů v oblasti kulturní, výchovné a vzdělávací činnosti je především

- a) rozvoj čtenářství,
- b) pořádání přednášek, seminářů, besed, soutěží a výstav,
- c) vydávání publikací,
- d) komunitní činnost knihoven a poskytování služeb pro skupiny ohrožené sociálním vyloučením

Předpisy III

i) zajištění výkonu regionálních funkcí

- zrušeno

j) zabezpečení dalšího odborného vzdělávání pracovníků knihoven

Cílem zabezpečení dalšího odborného vzdělávání pracovníků knihoven je především mimoškolní vzdělávání pracovníků knihoven

- a) v práci s informačními a komunikačními technologiemi,
- b) v katalogizaci,
- c) v jiných oblastech nutných k výkonu povolání.

k) výstavbu nebo rekonstrukci objektu knihovny

- Řešeno jinak

l) vybavení objektu knihovny zabezpečovacími a protipožárními systémy

Cílem vybavení objektu knihovny zabezpečovacími a protipožárními systémy je především

- a) zabezpečení historických fondů a objektů knihoven před vloupáním,
- b) nákup a instalace zabezpečovacího zařízení za účelem snížení rizik krádeží u volně přístupných knihovních fondů,
- c) zabezpečení knihovních fondů a objektů protipožárními systémy.

Předpisy - finance

- Nařízení vlády 288/2002 Sb. pravidla poskytování dotací na podporu knihoven

§ 20

(1) Dotaci nelze poskytnout, pokud provozovatel knihovny podle zjištění ministerstva

- a) nepředložil řádně, včas a v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace vyúčtování dotace poskytnuté na podporu knihoven v předchozím kalendářním roce, nebo
- b) neodvedl prostřednictvím ministerstva řádně, včas a v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace do státního rozpočtu dotaci na podporu knihoven poskytnutou v předchozím kalendářním roce nebo její část, které nepoužil nebo které použil v rozporu s právními předpisy nebo rozhodnutím o poskytnutí dotace.

(2) Dotaci lze použít pouze na účel uvedený v rozhodnutí o poskytnutí dotace.

(3) Z dotace lze hradit kapitálové, běžné a mzdové výdaje související s realizací projektu. Pro stanovení konkrétní výše dotace na mzdy se použije zvláštní právní předpis, podle kterého se stanoví platy zaměstnanců vykonávajících stejné nebo srovnatelné činnosti.

§ 6

- (2) Dotace může být poskytnuta do výše 70 % rozpočtovaných nákladů na realizaci projektu.

Předpisy - finance

Příkaz MK č. 8/2019, ve znění č. 21/2021, čl. XII

1) Dotaci může příjemce použít pouze na účel uvedený v rozhodnutí o poskytnutí dotace, který v něm proto musí být uveden dostatečně konkrétně.

2) Dotaci lze použít na úhradu nákladů, které prokazatelně vznikly od 1. ledna do 31. prosince roku, na který byla dotace poskytnuta, a výdajů, které souvisejí s obdobím 1. ledna do 31. prosince roku, na který byla dotace poskytnuta, pokud není zvláštními právními předpisy nebo usneseními vlády upravujícími poskytování dotací ministerstvem stanoveno jinak.

3) Dotace může být poskytnuta na úhradu:

osobních nákladů, jimiž se rozumí mzdové náklady, související zákonné odvody, a ostatní osobní náklady (tj. náklady vzniklé na základě dohod o provedení práce nebo dohod o pracovní činnosti a související zákonné odvody);

provozních nákladů spojených s realizací účelu dotace;

nemateriálních nákladů (služby);

materiálních nákladů

Příkaz MK č. 8/2019, ve znění č. 21/2021, čl. XII

Konkrétní výše dotace na osobní náklady se stanoví s přihlédnutím k úrovni platu za srovnatelnou činnost vykonávanou v rozpočtové sféře, v níž je aplikováno nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, a zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

4) Poskytovatel může ve výzvě stanovit, že do spolufinancování projektu může příjemce zahrnout i činnost dobrovolníků, a to až do výše 10 % celkových rozpočtovaných nákladů/výdajů projektu, na který je dotace požadována. Pro stanovení výše hodnoty dobrovolnické činnosti vychází poskytovatel z mediánu hrubé měsíční mzdy a mediánu průměrné placené doby ve mzdové sféře z posledního publikovaného ročního mediánu. Podílem těchto dvou hodnot se získá medián hodinové sazby činnosti dobrovolníka, která se zaokrouhlí na celé koruny směrem dolů.

5) Na úhradu nákladů spojených se zahraničními cestami lze dotaci poskytnout jen v případě, že zahraniční cesty jsou součástí projektu a nezbytnou podmínkou jeho realizace.

6) Z dotace nelze hradit náklady na:

- a) pohoštění;
- b) dary;
- c) bankovní poplatky;
- d) vyškolení personálu;
- e) udílení věcných či finančních ocenění.

7) Věcně příslušný útvar může nad rámec odstavce 6 stanovit i další druhy nákladů (např. účetní a právní služby, zpracování projektu, apod.), které z dotace nelze hradit. Tento upravený seznam neuznatelných nákladů je zveřejněn ve výzvě. Veškeré náklady, které z dotace nelze hradit, vyjmenuje věcně příslušný útvar ve výroku rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Termíny

Schválení témat p. ministrem - vyhlášení - žádost - kontrola vyúčtování
za předchozí rok - vratky dotací (15.2.) - schválení státního rozpočtu -
komise - schválení - rozhodnutí - platební příkazy

Rámec

Problémy aktuálně mimo naše možnosti, ale můžeme na nich kontinuálně pracovat:

- „opravdové“ víceleté financování
- zjednodušené dotační řízení pro malé projekty
- konsorcia
- významné změny v DPMK

Částečně můžeme ovlivnit:

- Rozpočty příspěvkových organizací?
- Které strategické projekty SPO převést do příspěvku
- zrychlené hodnocení (jen bodově a čára). Aktuálně Čl. 4 Příkaz ministra kultury č. 19/2023: (5) O každé žádosti o poskytnutí dotace se koná samostatná rozprava, pokud jiný vnitřní předpis nestanoví jinak nebo pokud tomu nebrání závažné důvody.
- Udržitelnost projektů neřešit přes opakované žádosti
- Kooperace s OMG na společném dotačním titulu (nebo např. sjednocení podmínek)

Dílčí - rychlé - úpravy - možné již do roku 2026 (přechodné období)

- podpora propagace již existujících služeb
- nastavit bodování (celkem 0-100 bodů)
- visk3 omezení velikostí obcí? (počet obyvatel?), případně další úpravy
- **nová témata**

Úpravy v dalších letech (2027 a dál)

- podpora pouze zavedení a připojení se do regionálního systému (jsou to malé částky?) (chybí standard regionálních systémů?)
- podpora pouze knihoven, které jsou do regionálního systému zapojené?
- víceleté projekty (rezervovat si část rozpočtu vždy na víceleté projekty)
- navázání na programy NPO – vzdělávání, digitalizace -> s nástupem nové vlády ihned lobbying za navýšení rozpočtu
- některé VISK vyhlášovat v cyklech (ne každý rok?)
- **nová témata, která potřebují více definovat**
- co můžeme přesunout na regionální funkce, resp. kraje
- dotační cykly

Pracovní skupina

- Je nutné si stanovit cíle, které chceme dosáhnout – např. zapojení maxima knihoven do CPK atd. / MK by mělo deklarovat jasný cíl programu VISK.
- Pokračování NPO řeší i další resorty – chtějí v započatých aktivitách pokračovat prostřednictvím jiných dotačních programů (například MPSV)
- Financování VISK – menší projekty bývají zpracované dobře – odpad je malý – priority jsou nastavené dobře – největší problém je u VISK 3, žádostí je hodně a kvalita různá.
- Díky programům jako je VISK a regionální funkce knihoven se vývoj knihoven v ČR posunul dopředu – hodně pomáhají v rozvoji knihoven například ve srovnání s knihovnami na Slovensku.
- RAKS:
 - Více tlačit na pověřené knihovny, aby provozovaly regionální systémy (například Plzeňský kraj) / Pověřené knihovny nemohou nařídít obsluhovaným knihovnám, jaký AKS si mají koupit
 - Centralizovat AKS v jednotlivých regionech pověřených knihoven – PK musí provozovat regionální systém – obsluhované knihovny v jejím regionu se musí připojit k jejímu RAKS – takto nastavené systémy výrazně pomohou při zapojování knihoven do portálu Knihovny.cz
 - Dotační cyklus na RAKS – rozfázovat připojování knihoven do RAKS – do dotace dávat i mzdové náklady = rychlá automatizace knihovnických fondů zapojených knihoven.
 - Pokud bude knihovna žádat o AKS – musí se zapojit dostávajícího RAKS své pověřené knihovny.
 - Propojit krajské knihovny s RAKS v rámci kraje – příklad dobré praxe: v Pardubickém kraji hradí z RF startovací balíčky na e-knihy pro obsluhované knihovny
- Nechceme z dotačního programu hradit běžné provozní náklady

Dotazník - rekapitulace

- Změnit VISK 1 na program priorit – přesunout tam strategické projekty (např. Čtenář z K21)
- Podporovat i v malých knihovnách „excelenci“, ne běžné nákupy
- Uvolnit v maximální možné míře personální náklady
- Rozvolnit maximálně pravidla ohledně povinných příloh (nechat jen ty nezbytné)
- Klíčové projekty navždy převést do příspěvku SPO, zbytek pro SPO zrušit?
- Nové programy na úkor jiných, pokud neseženeme peníze navíc
- Portál DPMK – formální sjednocení žádostí (tj. zavedení standardu žádosti), cyklu hodnocení a oběhu života dokumentu na úřadu

Obecné změny

- 70% / 30%
- Mzdy jako forma spoluúčasti/podpory (ale jen mzdy související s projektem a reálně ověřitelný výstup)
- Odkaz na preferované služby na webu/katalogu knihovny (knihovny.cz, DNNT, odkaz na volné zdroje) – udělat sadu, připravit kód ke vložení
- Osobní obhajoba projektů – jen vybrané projekty, nutné stanovit pravidla/hranici předem (zásada rovnosti přístupu ke všem žadatelům)
- Minimální hranice 20 tis. Kč

Co dál III

Upravit co půjde nyní (podmínky, podprogramy, textace)

Začít s novými podprogramy

DPMK

Připravovat na rok 2027 podklady pro navýšení rozpočtu VISK – kolik potřebujeme, proč a co za to uděláme:

- mj. navázat na NPO – digitalizace, vzdělávání
- Kooperace paměťových institucí (společný dotační program s jinými odbory)
- Zpracovat podrobnou zprávu o plnění cílů Koncepce rozvoje knihoven – další podklad pro jednání o navýšení rozpočtu

MINISTERSTVO
KULTURY

Děkuji!

michal.fojtik@mk.gov.cz

MINISTERSTVO
KULTURY

Děkuji!

michal.fojtik@mk.gov.cz

K zamyšlení

- Cykly některých programů ob rok nebo v delších intervalech?
- Systémově zamezit „výjimkám“ – nastavit tak, aby nebylo třeba výjimek; DPMK a automatizace
- Knihovní systémy jen regionální? (máme standardy regionálních systémů?)
- Podmínka „pověřené knihovny provozují regionální systém“ jinak ne dotace z VISK
- Běžné počítače / návratové / výpůjční boxy?
- E-knihy a audioknihy = nákup knihovního fondu = kdy bude čas utnout?
 - 2025 – 156 téměř identických projektů, celkem za 2,8 mil. Kč, průměr cca 18 tis. na žádost
- Podpora zdravotně postižených – musí zůstat, ale hledáme obsah
- VISK3/K21 omezení velikostí obcí? (počet obyvatel?)
- VISK3 – střídat krajské knihovny/ostatní knihovny
- RFID – finanční limit na projekt?
- Navázat nadstandardní věci na plnění standardu ☺
- Jaká data sbírat s žádostmi-využít příležitosti? (obecná – počty stanic s internetem už nejsou důležité, atd.)